

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z wniosku M.S., M.S.1 i Z.S.
przy uczestnictwie W.S.T., H.K., B.Ż., A.Ż., J.Ż., P. Ż., J.Ż., A.Ż. i J.R.
o dział spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 października 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki W.S.T.
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 18 października 2018 r., sygn. akt IV Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie jedna z uczestniczek postępowania zaskarżyła skargą kasacyjną orzeczenie Sądu II instancji, a jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania podniosła oczywistą zasadność skargi oraz występowanie na tle tej sprawy istotnych zagadnień prawnych. Pierwsze z zagadnień prawnych dotyczy

tę, czy w postępowaniu o dział spadku sąd ma obowiązek rozliczyć darowizny na rzecz zstępnych, o ile nie zostały wyłączone przez spadkodawcę z zaliczenia na schedę i nie stanowią drobnych darowizn zwyczajowo przyjętych, czy też pozostawiono to do uznania sądu. Artykuł 1039 k.c. jest w tej kwestii konkluzywny – sąd ma taki obowiązek, zatem ewentualnie można by rozważać podniesienie stosownego zarzutu kasacyjnego. Należy jednak zauważyć, że jednocześnie, zgodnie z art. 1039 § 1 k.c., wola wyłączenia darowizn z zaliczenia na poczet schedy spadkowej nie musi wynikać z wyraźnego oświadczenia spadkodawcy, lecz także z okoliczności sprawy. Jak wynika z uzasadnienia orzeczeń Sądów obu instancji, przyjęły one właśnie, że darowizny dla wszystkich dzieci spadkodawcy były podobne i w świetle całokształtu okoliczności zasadne jest uznanie woli spadkodawcy do wyłączenia ich z zaliczania na poczet schedy spadkowej. Natomiast, czy rzeczywiście wartość darowizn na rzecz każdego z dzieci była porównywalna, stanowi kwestię ustaleń faktycznych, których kwestionowanie nie jest dopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym. W istocie zatem wskazane zagadnienie prawne na tle tej sprawy w ogóle nie powstaje. Drugie zagadnienie prawne dotyczy tego, czy upływ czasu od dokonania darowizn daje sądowi prawo odstąpienia od obowiązku zaliczania darowizn na poczet schedy spadkowej ze względu na zasady współżycia społecznego. Odpowiedź na takie pytanie jest jednoznaczna – w świetle obowiązującego prawa upływ czasu nie ma znaczenia. Jednakże zagadnienie to na tle tej sprawy nie powstaje, skoro w ocenie Sądów *meriti* z okoliczności sprawy wynikała wola spadkodawcy wyłączenia darowizn z zaliczania na poczet schedy spadkowej. Trzecie zagadnienie prawne też dotyczy zaliczania darowizn, a konkretnie sposobu ustalania ich wartości, lecz z podniesionych już względów nie powstaje na tle tej sprawy. Wreszcie, oczywista zasadność skargi ma wynikać z naruszenia szeregu przepisów. Jednakże uzasadnienie skargi kasacyjnej w tym zakresie oznacza przede wszystkim polemikę z Sądem II instancji, którą co najwyżej można by podnieść w ramach uzasadnienia zarzutów kasacyjnych. Natomiast lektura zaskarżonego orzeczenia nie dowodzi, aby w sposób oczywiście nieprawidłowy zinterpretowano lub zastosowano w nim prawo.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

as]

aj